

Jugoslovanska delegacija smatra, da v osnovi mirovne pogodbe z Italijo ne sme biti nobenega ključnega Jugoslovanskega prijateljskega sporazuma in medsebojno razumevanje zaveznikov. Če to ne bo doseženo, tedaj ne samo, da bo mirovna pogodba z Italijo jalova, temveč bo tudi izredno slab pogoj za bodoče odnose med narodi.

KARDELJ

DEMOKRACIJA G. BYRNESA

Le dejanja so dokaz resnične demokratične usmerjenosti

V ameriškem klubu v Parizu je danes ameriški zunanji ministar G. Byrnes govoril, ki zasluži pozornost. Nedvomno bomo v prihodnje brali poplave člankov v različnih tiskanih, od katerih noben ne bo pozabil povzročiti veliko demokratično vplino tega govora.

Toda mi smo vajeni soditi po dejanjih, ne le po besedah. In kar nam je, da po dejanjih dejstva preučimo na laž besede uradnega predstavnika ameriške demokracije.

Byrnes je prišel svoj govor s sloganom: Francija in njenemu zunanjemu ministru Bidaultu, Morda pa ta s smernimi superlativi sestavlja uvod govora le vpludno priznanje za izkazano gostoljubnost; vselej se nam pa misel, da ne pomeni morda kaj več. S francoskim imenom so se naše ljudstvo zvezovali nekateri dolobci mirovne konference, ki so ga v živo zadele, pa naj si bo to francoska razmejitvena črta ali številni kolonialni členi francoskega predloga o tržaškem statutu.

Ne moremo se ubraniti ugotovitvi, da so Bidaultovi kompromisni predlogi dosegli vselej predstavljali prav ono mejo, do katere sta bili Amerika in Anglija še pripravljene pustiti, da je torej G. Byrnes govoril za posredovalca za anglo-ameriške predloge, ki jih zaradi lepote videza britanske ali ameriške delegacije ni hotela predložiti.

Toda pustimo to, kajti Byrnesov govor vsebuje mnogo tujih, ki so dokaj zanimljive.

Byrnes govori o svobodi, enakosti in bratstvu ter o človeških pravicah kot skupni lasti in dediščini francoskega in ameriškega naroda. Morda je za ameriške pojme preveč, govoriti o človeških pravicah, bratstvu in enakosti in o politični poddelitvi vseh najosnovnejših pravic človeku v svoji lasti. Morda je za ameriške narode naravno govoriti o demokratični in lastnoročni veljavi tržškega prebivalstva kolonialno suženjstva.

Nadalje je Byrnes izjavil: »Politično, ki jo je uvedel Roosevelt, nalaga njegov naslednik Truman, da je nedavno obvestil svet, da to pomeni, da zunanja politika je nalaga politika njegove vlade.«

Številni Amerikanci govorijo, da je senator Pepper ali bivši minister Wallace nikakor nista osamljena slučajna. Nam je znano samo to, da sedanja ameriška vlada ne vsebuje niti enega člana nekdanje Rooseveltove vlade, ker so ostali odstopili zaradi nesoglasja s politično predsednika Trumana. Poleg tega nam je zelo težko, zasedati v ameriški zunanji politiki najslabotnejše znake želje po nemernem sodelovanju med velikimi silami, ki je bilo kot znano, izmed osnovnih načel politike nekdanjega predsednika Roosevelta.

Byrnes je nadalje s svojo odločitvijo poudarjal, da njegovo stališče podpira prav tako republikanec kot demokrat, tako da so ostala ameriška politika nespremenjena oziroma na to, katere stranka bi bila na vladi.

Byrnes je hotel G. Byrnes s tem okrepiti svojo avtoriteto tik pred okončanjem ameriškega kongresa?

Byrnes je nato prešel na nemško politiko in poudarjal, da ZDA niso imele posebnosti po nobenemu od svojih posebnosti, temveč da so predosem samostojne na pravilnem in trajnem tisku. — (Primorsko ljudstvo na lastni koži).

Govorjamo se raznih pogajanj, ki so bili na vseh delih sveta. Zvezi s nemškimi upravljanjem Byrnes poudarjal, da ZDA ne bodo dovolili, da bi se ponovilo

Tržiško delavstvo ne odneha

V ladjedelnicah so včeraj znova ostro protestirali proti pariškim naklepom zapadnega imperializma

Množice tržiškega ljudstva odklanjajo pariški diktat na svojem velikem demonstrativnem zborovanju.

Po torkovi demonstraciji tržiških delavcev, katere je, kakor smo že poročali, policija brutalno napadla in razganjala, so se včeraj ob 12.30 ur: ponovno zbrali delavci tržiške ladjedelnice v eni izmed največjih delavnic. Več kot 4000 navzočih je nagovoril neki delavec. Ostalo je obdobje prodikato ravnanja številnih policistov ob priliki predvčerajšnje ljudske manifestacije. Pojavili so politični pomen volitev v odbore SLAU. Posebej je se pomembno znatno povečanje števila novih članov po vsem okraju.

Govornik je označil tudi mednarodni položaj ter pokazal na imperialistične interese, ki odločajo o usodi naših krajev v nasprotju z vsemi narodnostnimi in gospodarskimi činitelji, predvsem pa proti volji ogromne večine prebivalstva. Svoj govor je zaključil, da bo delavsko ljudstvo kot doslej složno in odločno nastopalo proti vsem spletkam madnarodnih in notranjih sovražnikov ljudske demokracije.

Izjava govornika so prisotni zborovalci navdušeno odobrvali. Civilna policija, ki je v ladjedelnicah, se zborovalcem ni približala. Policisti, ki so stali v skupinah po vogalih, je delavstvo po sestanku izhizgalo. Po zborovanju so se delavci mirno vrnili na delo.

Statut tržiškega ozemlja

vsebuje določbe, ki spreminjajo Trst v kolonijo od Varnostnega sveta poslavljenega guvernerja

Pariz, 3. — Razpravljanje o tržaškem statutu v politično-teritorialnem odboru za Italijo se je nadaljevalo v sredo zvečer in trajalo vso noč nenehno do zore. Za osnovo diskusije je bil sprejet francoski predlog in je bilo zasedanje zelo burno in mučno, ker so glasovali o vsaki točki in celo o vsakem odstavku posebej. Zdelo se je, kot da nekateri delegati hočejo vsiliti pod pretvezo atiske česa predloženo rešitev utrujenim odbornikom. Tako je moral belgijski delegat Spaak izjaviti, da se je moral v večini primerov vzdržati glasovanja, ker ni utegnil sproti slediti in preučiti tako zamotana vprašanja.

Po osmurnem razpravljanju je bil francoski osnutek tržaškega statuta končno sprejet s 14 glasovi vsi slovenski odborniki so glasovali proti, en delegat pa se je vzdržal glasovanja.

Francoski predlog nikakor ni kompromis, kakor ga nekateri skujejo prikazati. Saj je je omiljen posnetek angleškega in ameriškega predloga. Zato je Višinski ostro nastopil proti takemu 'nedemokracijskemu' statutu, ki daje guvernerju tako izredno oblast: in ki ni v skladu s širšimi načeli, ki jih je konferenca zunanjih ministrov vnesla v mirovno pogodbo z Italijo. Upravičeno je predlagal, naj bi rajši svet zunanjih ministrov razpravljal o podrobnosti statuta, saj bi bila tako razprava lažja in uspešnejša. Toda ta predlog je bil odbit s 11 glasovi proti 9.

Tudi jugoslovanski delegat Vilfan je nastopil proti francoskemu predlogu in predvsem s prstom pokazal na burko o 'svobodnem' ozemlju, na katero bi lahko prihajale vojaške sile Varnostnega sveta in bi torej po njegovem mnenju to svobodno ozemlje moralo plesati tako, kot bi mu godile tuje države. Francoski delegat je nato pohvalil svoj umotvor, rekč, da to ni tako

Zadržane ladje na Donavi je treba vrniti lastnikom

Washington, 3. — Na seji gospodarskega sveta so razpravljali o jugoslovanskih in češkoslovanskih ladjah, ki so jih ameriške okupacijske oblasti zadržale na Donavi. Jugoslovanski delegat je glede na izjavo ameriškega delegata, da nikakor ne gre za zadržanje teh ladij, pač pa za ovire pri plovi poudaril, da ni nobene težkote za plovbo po Donavi in da ni ovir za prehod sovjetske cone. Izjavil je, da je, da ameriški predlog za rešitev vprašanja podonavske plovice zahteva predloža česa. Donava bo kmalu zamrznila in ladje bodo ostale blokirane za vso sezono. Posledica tega bo nova škoda za ladje. Iz teh vzrokov je razumljivo, da je vprašanje izredno nujno. Daje je jugoslovanski delegat govoril o aretaciji članov posadke ene od teh jugoslovanskih ladij in poročal o preiskavah, ki jih je na jugoslovanskih ladjah izvršila nemška policija, ki jo sestavljajo elementi, ki so bili svoje dni četniki, ter o nasiljih proti posadki. O tem je jugoslovanska vlada obirno govorila v zadnji notji ameriški vladi. Glede na opazke nekaterih delegatov, da to vprašanje ne spada v pristojnost gospodarskega sveta, je jugoslovanski delegat poudaril, da se noben delegat demokratičnih držav ne bi smel upreti povzpetni imovine na tujem ozemlju upravičenim lastnikom.

Grški vojaki se nočejo boriti proti lastnim bratom

6 smrtnih obsodb, 40 obsojenih na dosmrtno ječo

Atena, 3. VZN. — General Spiros Georgoulis je izjavil, da so v Tesaliji zdaj zbrali 40 grških bataljонов za operacije čiščenja proti oboroženim tolpam. Planinska brigada je prišla v Volos, da se pridruži operacijam.

Od vojakov, ki so se uprli pri omenjenih operacijah, je včeraj vojno sodišče v Trikaliji (Tesalija) obsodilo na smrt drugih pet, 40 vojakov so obsodili na dosmrtno ječo in drugih 30 na razno kazni. Dva podporočnika grške vojske je isto sodišče obsodilo na dve leti deportacije, ker sta sodelovala s komunisti in z oboroženimi tolpami.

Pred vojnim sodiščem v Janitzi (Makedonija) so začeli razpravo proti 2 šestim v 11 grških vojakom, obtoženim, da so pripravljali zaroto, ki je imela namen umoriti monarhistične lastnike in se nato pridružiti oboroženim tolpam.

Danes so izjavili, da se je stanje

Brezdomci v vojaških barakah

Pariz, 3. — Pod županovim pokroviteljstvom so se brezdomci v Lamozeu naselili v barakah francoske vojske. Davi je skupno število teh družin bilo 20. Po prihodu prvih družin so straže skušale preprečiti dohod drugih, na županova posredovanje pa so jim dovolili naseljeve.

Spoznanje o uničevanju nemške vojne industrije

Berlin, 3. VZN. — Snodi je vporreditveni odbor zavezniške nadzorstvene komisije naznanil v Berlinu, da je dosegel sporazum glede polzedovanj o dosedanjem poteku uničevanja nemške vojne industrije v štirih zasedbenih področjih.

Stavka vozačev v rimski pokrajini

Rim, 3. — V rimski pokrajini so proglasili stavko vozačev kamionov. Samo vozila, ki prevažajo mleko in zdravniške izdelke, lahko vozijo.

KRATKE VESTI

RIM. — Preteklo noč je bilo v Crotoneu aretiranih 26 oseb, med njimi tudi tajnik delavske zbornice zaradi incidentov 30. septembra zvečer. Prefekt je odredil policijsko uro, ki je še v veljavi.

LONDON. — Poročajo, da so Združene države pred največjim pomanjkanjem mesa v svoji zgodovini. Na tisoče mesarjev zapirajo svoje mesnice ter so celo v Cirkagu, ki je središče ameriške industrije mesa, posle skoraj vse založene mesa. Po pomanjkanju pripisujejo živinorejcem, ki zadržujejo prodajo goveda in drobine v upanju, da bi dosegli čim višje cene.

Radijska postaja v Ajdovščini

Agencija 'Tanjug' poroča, da so začeli v Ajdovščini graditi radijsko postajo za Juljsko krajino. Poleg prenosa ljubljanskega radijskega programa bo imela nova postaja tudi svojo službo. Bela, pri gradnji nove postaje naglo napreduje in se bodo kmalu končala.

Kakaj širijo lažne vesti?

Anglosaške države izvajajo obširen oboroževalni program, govorijo pa o tajnem sovjetskem orožju

Moskva, 3. — Moskovski radio v nedeljo znanil vest o izdelovalni delavnici orožja v sovjetski coni v Nemčiji. Prav tako so brez vsebine glasovali, po katerih naj bi v Albaniji bile sovjetske oborožene sile.

Let 'New Times' komentira te vesti in pravi, da jih je razširil nemški urad v Berlinu. Priporočilo, da so popolnoma nemislili, ki jih temu pa so jih objavili v nemški coni, ameriški in švedski listi. Ameriški listi so jih tako prikazali, da so pomagali ustvariti med ljudstvom tako mnenje in da lahko rešimo verjame tem bajkam o izdelovalni skrivnostnosti orožja v sovjetski coni. Noben list pa se ne upa, da bi svojim bralcem o dveh odgovorih, temu naj bi Sovjetska zveza imela potrebo izdelovalni orožja v Nemčiji, ko lahko razvija svojo ogromno ozemlje, ki bi lahko boljše ohranila, kot bi bilo v zasedeni Nemčiji. In kar bi bil ruski zmožni sami izdelovati v svojih tovarnah orožja, s čim bi namaj bi v mirni dobi? In kar bi bilo v pravi Nemčiji? In kar bi bilo v podobna vprašanja ni nobenega pametnega odgovora. Lahko se odgovoriti, vsakomur, ki

Ameriška leta onosilka v Dardanele

Washington, 2. VZN. — Poročevalce ameriškega zunanjeja ministristva je danes naznanil, da bo ameriška letalonosilka 'Randolph', ki izpodriva 27.000 ton, pristala v turškem pristanišču Smirna blizu dardanelskega vhoda.

Boji v južnem Iranu

Teheran, 2. VZN. — Perzijski glavni stan, katerega zveze z luko Bushir ob Perzijskem zalivu so bile prikriti prerezane od pričetka vataje južno-perzijski plemen, je noč objavil, da imajo Bushir za dokončno izgubljeni.

Madžarska bo plačala 300 milijonov reparacij

Odbor za Madžarsko je sklenil, da bo morala Madžarska vrniti Jugoslaviji vsa njena kulturna imanja, ki jih je ugrabila na jugoslovanskem ozemlju po letu 1948.

Delo v odborih

V gospodarski komisiji za Balkan in Finsko je prišlo do živahne diskusije zaradi ameriškega predloga, naj bi se znižal znesek reparacij, ki jih bo morala plačati Madžarska, od 300 milijonov dolarjev na 100 milijonov

